

a mea, ca să zic așa, oficială, cu actorii respectivi și cu publicul. De fapt, legăturile mele cu satul, cu satele din cele trei provincii istorice ale țării noastre, sînt mult mai ample. Mă pun în scenă multe ansambluri săteti. Trupa de amatori din Scornicești mi-a jucat, în premieră absolută, piesele **Boul și vițelii** și **Nu muriți din întîmplare**, realizînd spectacole apreciate ca fiind foarte bune. Este și firesc, trupa, condusă de regizorul și actorul amator Liviu Pavlovski, profesor la liceul din localitate, fiind foarte ambițioasă.

— Cum vă explicați faptul că nu toți scriitorii de teatru se apropie de lumea satului?

— Unii dramaturgi sînt prin structura lor psihică numai citadini. Alții, poate, cred că problemele din lumea actuală a satului îi depășesc. Dar aceste probleme, conflictele din lumea satului sînt general umane, oamenii de la sat avînd aspirații comune cu cei de la oraș: fericirea, liniștea, viitorul copiilor. Vreau să vă spun că apropierea locuitorilor din mediul rural față de cei din mediul urban are loc nu numai pe linia materială ci și spirituală.

— Cum v-a venit ideea de a scrie *Sursa*?

— Totul pornește de la un fapt real. ~~De la vorba de gestul~~ unui tînar inginer care s-a dus pe la el, pe-acasă, la țară adică, așa cum obisnuim să facem toți. Despre povestea lui mi-a vorbit cineva. Bineînțeles că am vrut să-l și cunosc. Omul a construit microhidrocentrala din curiozitate, dar și din plăcerea de a crea. Sînt oameni care se odihnesc muncind. Înțeleg să-și petreacă concediul făcînd ceva util. Acestoră dorință de a crea, această concepție despre muncă sînt elemente care definesc aparte profilul spiritual al țaranului român. Nu facem nici o greșeală, noi, scriitorii, dacă aducem un elogiu acestor patimi pentru activitate. Trebuie să le aducem acestor oameni acest elogiu. Sînt oameni care nu-și găsesc odihna decît tot în muncă. Tema aceasta nu este ușor de epuizat. În toată literatura mea, și în proză și în dramaturgie, m-au interesat și m-au tulburat acești generoși pe care îmi propun să-i urmăresc în continuare.

— Cît de mult iubiți lumea satului? E o întrebare care nu vizează estetica...

— Foarte mult. Sînt ai mei, sînt eu însumi. Romanul la care lucrez acum are părți care implică direct mediul rural.

Adun încă, am foarte multe „istorii” adunate despre țărani din zona Buzăului. De la o vreme, atît cele vechi cît și cele noi, sînt deja *flșe* pe care încerc să le sistematizez și mai bine. Toți locuitorii din comuna mea sînt personajele mele virtuale. I-am tinut și încerc să-i țin, cu retina mea de scriitor, sub observație. Îi cunosc bine pe toți. Sînt oameni cu care am pornit odată în viață: prieteni din copilărie, colegi de școală, părinții lor. Desigur, sper că literatura mea să nu-i dezamăgească niciodată. Sper să creadă și ei în mine tot atît de mult cum cred și eu în ei. Oare nu aceasta este și dialectica literaturii?

Rep.

GHEORGHE SPANACHE

secretar adjuncat al Comitetului
comunal de partid Tunari,
Sectorul agricol Ilfov:

Satul contemporan își așteaptă dramaturgia

Trebuie să spun de la bun început că mă consider privilegiat că m-am născut la „țară” și muncesc — deși nu în satul natal — tot în mediul rural. Aproximarea comunei de adopție de Capitală îmi înlesnește mie și consătenilor mei accesul la spectacole de teatru, la întîlniri cu oameni de cultură și artă, și ajută la afirmarea noastră ca artiști amatori. A avea oaspeți de însemnată reputație, fără să depunem pentru aceasta eforturi de convingere deosebite, este o șansă pe care pînă acum n-am ratat-o, și sperăm ca nici de-acum înainte să nu ne ocolească.

Ne face plăcere să-i ascultăm pe Silviu Stănculescu, Constantin Codrescu, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Iurie Darie, Hamdi Cerceș, Val Lefescu — actori întîlniți pe scenă, pe marele și micul ecran, în emisiunile radiofonice. Venirea lor și a multor altora, între care și dramaturgii Tudor Popescu, Alecu Popovici, caricaturistul-epigramist Alexandru Clenciu, are darul să ne bucure. Schimbul de impresii, dialogul deschis despre rosturile artei, ale teatrului îndeosebi, folosește, credem noi, deopotrivă și oaspeților. Fiindcă aici, la sat, dinșii au un teren de documentare dintre cele mai pline de surprize, de încărcătură umană. Și, nu este un secret

— ne-o mărlucisec, de altfel, de fiecare dată — că, pentru profesiunea lor, documentarea la „sursă”, la „izvoare” este și necesară și importantă.

Interpretarea personajelor-tărani nu este deloc ușoară, când actorul cochetează cu orașul de când se știe. Vorba, gestul, o anume franchețe și ritm în dialog trebuie învățate pe uliță. În bățătura unui gospodar, la primărie. Dar, mai ales în cimp, unde se plămădește, zi de zi, piinea țării. Acolo unde există o singură campanie, pe care pină ieri, alaltăieri, o numeam **bătălia pentru recoltă**, iar acum, în plină concordantă cu realitățile construcției socialiste, în etapa actuală, **nova revoluție agrară**, concept fundamentat de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, concept pe care lumea satului si-l asumă și se străduiește să-l transforme în faptă, în credința izbinzii, a unui trai îmbelșugat.

În calitate de cititor, spectator și „împătimit de scenă”, mi-am făcut o idee despre dramaturgia inspirată de problematica satului de astăzi. Retin, dintr-o listă mai lungă de titluri, **Febre de floarea** de Floria Lovinescu, **Simion cel drept** de I.D. Sirbu, **Comoara din deal** de Corneliu Marcu, **Sursa** de Ion Băiesu, piese într-un act semnate de Paul Evera, Dan Tărchilă și alții. La timpul potrivit, fiecare a avut ecou în public. În teatrul profesionist și de amatori. S-au scris multe comedioare, cu și fără oltene, jucate cu succes, care făceau spectatorul să ridă și atîta tot. Au apărut și piese în care **noul** în calitatea muncii, a relațiilor dintre oameni, dintre știință, tehnică și practică, aduce în fața sălii de spectacol fapte mai apropiate de etapa în care ne aflăm, de ridicare a satului la cotele civilizației contemporane, la înălțimea proiectelor trasate pentru țară de gîndul cutezător al poporului, condus de partidul comunist. **Grădini suspendate (Ultima minune a lumii)** de D. Roman și A. Pop și **Pînă** de I. Bălan reprezintă, firește, un început.

Așteptăm, însă, de la dramaturgia noastră, de la cei care — odată trecuți în manuale sau în monografii — cunosc clasicizarea, ca și de la cei afirmați recent, să considere cu aceeași tensiune a talentului și maturitate artistică dovedite în oglindirea mediului urban, problemele omului care trăiește și muncește la sate drept probleme de prim ordin ale universului inspirației. Să vină și la noi, la Tunari, să meargă pretutindeni în țară, să se documenteze asupra a ceea ce este în stare țărănul de azi, în descoperirea a noi căi „de a vorbi” cu pămîntul, în felul cum știe el să-și păstreze tradițiile, să-și crească urmașii și să nu se simtă

străin de nici una din binefacerile culturii, științei și tehnicii. Așteptăm spectacole în care nu idilismul și aura bucolică să domine existența personajelor, ci statura țărănului-erou, muncitor și iubitor al pămîntului, al vietăților; statura țărănului artist și cărturar. Cîne a citit cartea de interviuri **Vorbesc țărani** de Ilie Purcaru îmi va da dreptate de cîtă bogăție are țara prin țărani săi. Cîne nu a uitat de unde a plecat și unde a ajuns istoria satului nostru îmi va da dreptate să cred în destinul dramaturgiei legate de destinul țărănului, pentru care „noua revoluție agrară” nu este și nu rămîne o vorbă ca oricare.

CONSTANTIN CODRESCU:

Nobila datorie a teatrului

Rolul și obligațiile teatrului în exprimarea pe scenă a temei noii revoluții agrare — această etapă importantă din existența țării noastre, la care participă plenar factorii umani și materiali — sînt cu atît mai pline de responsabilitate, cu cît este vorba de una din laturile cele mai importante ale revoluționării conștiinței, o adevărată școală a caracterelor, aptă să cultive, pe linia celor mai valoroase tradiții, înalte trăsături morale. Neîndoielnic, dramaturgia românească, scena românească își asumă nobila datorie de a crea imagini plastice, încărcate cu spiritul novator, ale acestei revoluții agrare. În ceea ce privește teatrul brăilean, pe scena căruia am avut onoarea să montez piese valoroase din dramaturgia românească și universală, se poate spune că a manifestat o deosebită atracție spre repertoriul actual, mai cu seamă pentru textele inspirate din viața satului de cîmpie, dezvoltîndu-și în acest fel o receptivitate deosebită la tot ceea ce este nou pe plan politic, economic, social și cultural.

Spre pildă, piesa **Pînă** de Ion Bălan este, cred, între puținele piese românești din dramaturgia contemporană care tratează nemijlocit tema noii revoluții agrare, existența — raportată la noile repere — a omului din mediul rural. Sigur că este de dorit să asistăm la un proces mai larg de documentare și scriere a unor noi piese de teatru din viața actuală a satului, din noua realitate a agriculturii, mi-